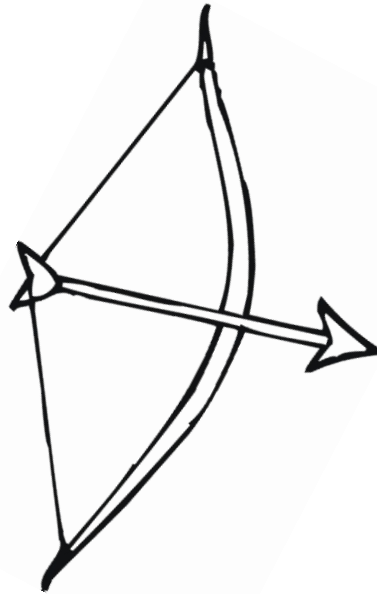

בס"ד

ללמוד בני יהודה

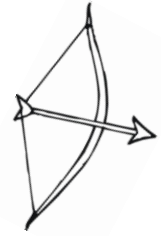
קש"ת

קיץ של תורה

לימוד לשולחן שבת

ערוך בס"ד בידי הרב מוטי פישפדר, ממ"ד נתיב זבולון,
הרב צורי קטן, ממ"ד אריאל
וצבי האריס ממ"ד דרך יהודית וממ"ד רמת מודיעים
חידות א'-ב' לפרשת חוקת נערכו בידי הרב דוד יפה, ממ"ד נוה צוף

קיש"ת

בס"ד

לשבוע פרשת חוקת

סיכום פרשת חוקת: אדם מישראל שנטמא בטמאת מת צריך להטהר על ידי אפר פרה אדמה. הפרה צריכה להבחר בקפדנות: פרה אדמה שיש בה שתי שערות שחרות וכן פרה שהיה עליה על אינו ראויות למצנה זו. כדי לטהר טמא מת צריך להזות על הטמא תערבת של אפר הפרה, מים ודברים נוספים, ביום השלישי וביום השביעי של תהליך הטהרה. אחד הדברים המעניינים בפרה אדמה הוא שהכהנים המכינים את אפר הפרה נטמאים (וצריכים לטבל כדי להטהר) בו בזמן שטמא המת מטהר.

פטירת מרים ואהרן - חז"ל מלמדים שכאשר מרים נפטרה הסתלקה הבאר שממנה שתו בני ישראל במשך ארבעים השנה שהם היו במדבר וכאשר אהרן נפטר הסתלקו ענני הכבוד.

ה' צוה את משה לדבר אל הסלע ויצאו ממנו מים להשקות את בני ישראל. משה אסף את בני ישראל ו... הסלע בסלע. מן הסלע יצאו מים, אבל משה ואהרן נענשו על הכאת הסלע.

בני ישראל שוב התלוננו ומספר רב מבני ישראל מתו במפת נחשים. לאחר שמישה התפלל אל ה', ה' צוה אותנו לעשות נחש נחשת ולתלות אותו על מקל. כל מי שנשכו נחש והסתכל בנחש הנחשת, התרפא. שראל רצו לעבר דרך אדום, אך האדומים סרבו לאפשר לבני ישראל לעבר בארצם. כאשר בני ישראל רצו לעבר בארץ האמורי, גם האמורים לא רצו לאפשר לבני ישראל לעבר בארצם. סיחון מלך האמורי יצא להלחם בבני ישראל ובני ישראל כבשו את ארצו.

לשולחן שבת:

"וכי נחש ממית וכי נחש מחיה!?"

"וינעש משה נחש נחשת וישמהו על-הנס וקהה אס-נשך הנחש את-איש והביט אל-נחש הנחשת וחי"

נאמר במשנה: "זוהיה כאשר ידים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו – וגבר עמלק (שמות י"ז, יא). וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה?"

אלא לומר לך: כל זמן שהיו ישראל מסתכלין בלפי מעלה ומשעבדין לבם לאביהם שבשמים – היו מתגברין ואם לא – נופלין. כיוצא בדבר אתה אומר: 'עשה לך שרף ושים אותו על נס והיה כל הנשוך וראה אותו וחי' (במדבר כ"א, ח).

וכי נחש ממית או נחש מחייה?
אלא בזמן שישראל מסתכלין בלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים – היו מתרפאין ואם לאו היו נימוקים". (ר"ה ג' ב')

כוונת המשנה ללמד אותנו שכשם שברור לכם שאין נחש מחייה לפי טבעו, ובוודאי לא נחש נחושת שאינו אלא גוש מתכת, וכל יכולתו להחיות הינה מכח נסיו של ה' יתברך, כך עליכם לדעת שגם כוחם של הנחשים – השרפים להמית אינו אלא מיד ה' על שהוצאתם את דיבת המן רעה וקראתם לו "לחם קלוקל": "יבוא נחש שלקה על הוצאת דיבה ויפרע ממוציאי דיבה" (רש"י עפ"י תנחומא).

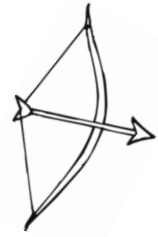
חידון א'-ב' לפרשת חוקת

ערך הרב דוד יפה

- א. נתמנה לכהן במקום אהרן אביו (כ"ח: כ"ח)
- ב. הכהן ששורף את הפרה צריך לכבסם (י"ט: ח')
- ג. כל דיני הפרה האדומה אמורים גם בו (י"ט: י')
- ד. מקום שגם מעליו סרה מלכות מואב (כ"א: ל')
- ה. המקום שם מת ונקבר אהרן (כ"ג-כ"ד)
- ו. "וימאן אדום נתון את ישראל עבור בגבולו _____ ישראל מעליו" (כ"א: א')
- ז. שמו של הנחל שבו חנו ישראל לאחר עיי העברים (כ"א, י"ב)
- ח. כינוי למת (פרק י"ט פס' ט"ז)
- ט. מקום שבו צריך להניח את אפר הפרה מחוץ למחנה (פרק י"ט פס' ט')
- י. שם המקום שבו נלחם מלך האמורי עם ישראל (כ"א: כ"ג)
- כ. אחראי על כל מעשה הפרה האדומה.
- ל. יצאה מקרית סיחון ופגעה בער מואב כ"א: כ"ח)
- מ. כינוי שבו כינה משה את העם שביקשו מים כ"י: י')
- נ. אזור שבו ישב הכנעני מלך ערד (כ"א: א')
- ס. מלך האמורי (פרק כ"א פס' כ"א)
- ע. מלך הבשן (פרק כ"א פס' ל"ג)
- פ. כדי שאפשר יהיה להשתמש באפר שלה, צריך שתהיה אדומה ותמימה.
- צ. מדבר שבו מתה ונקברה מרים (פרק כ' פס' א')
- ק. משם שלחו ישראל מלאכים למלך אדום (כ"י: י"ד)
- ר. "לא מקום זרע ותאנה וגפן ו _____" (פרק כ' פס' ה')
- ש. אמרו ישראל לאחר שיצאו המים מן הבאר (כ"א: י"ז)
- ת. מצאה את ישראל בהיותם במצרים (כ' פס' י"ד)

בס"ד
לשבוע פרשת בלק

קיש"ת

פרשת השבוע

סיכום פרשת בלק:

- מואב ומדין מגייסים את בלעם הרשע לקלל את ישראל.
- בלעם מתרצה ללכת בעיקר בזכות כסף וכבוד..., ובציווי לומר רק את דבר ה'.
- מלאך ה' המעכב בדרך, ודברי אתונו של בלעם הרואה את אשר הוא אינו רואה.
- בלעם שבא לקלל נמצא מברך את ישראל על פי ה', ב-3 מקומות שונים.
- בלעם המגורש לארצו נותן עצה לבלק לפתות את ישראל בבנותיו.
- ישראל מתפתים למואביות ונצמדים לאליהם. חרון אף ה' והמגפה.
- קנאות פנחס כנגד זמרי וכזבי החוטאים, שמצילה את ישראל.

לשולחן שבת:

מה-טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל.

צניעות: בפעם השלישית, מתפעל בלעם "מה טובו אוהליך יעקב". מה טוב באוהלים אלה מאוהלים

אחרים? האם על טיב החומר מדבר בלעם?!
רש"י הביא הרעיון המתאים לפשט. בלעם ראה משהו מיוחד, במבנה של המאהל. "על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה". זאת אומרת בצניעה... הפתח מוסתר. ממה? מהראיה של אדם הנמצא באוהל ממול. שני הדברים, עין רעה והצניעה קשורות זו בזו, מפני שהצניעה באה למנוע את העין הרעה - הראיה. מכאן, שכבר אבותינו במדבר עמדו על חשיבותה של הצניעה. בלעם אף רואה "ברוח חוכמתו וברוח נבואתו" בעיקר, את הסמל שמבטאים האוהלים והמשכנות האלה, דהיינו: בלעם רואה ערכים של תורה, חסד, צניעות, תמימות, התקדשות והיטהרות. סמלו של הבית היהודי לדורותיו.

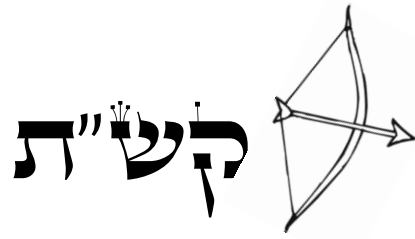
בית הכנסת: תפילת שחרית מתחילה באמירת

קטעים המשבחים את התפילה של האדם בבית הכנסת. הפסוק הראשון לקוח מדבריו של בלעם בספר במדבר (כ"ה) שבא לקלל את ישראל ונמצא מברכס. בין השאר הוא מתפעל מהיופי של מחנה בני ישראל, והוא אומר: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל" היינו, כמה טובים הם האוהלים של עם ישראל ואיזו קדושה שורה עליהם. חכמים פרשו את הפסוק והסבירו שהוא מדבר על האוהל ששימש את ישראל גם לתפילה ואף למשכן עצמו. לכן מתחילים את התפילה בבוקר באמירת "מה טובו".

חידון א'-ב' לפרשת בלק

- א. גיבורת הפרשה. (היה בה משהו שנברא בערב שבת...)
- ב. שם הפרשה, וגם שם הנביא הרשע.
- ג. גנים רוויי מים.
- ד. בר כוכבא.
- ה. שני הפסוקים האחרונים בהפטרה.
- ו. ההפטרה.
- ז. מי הראשונים שבאו לבלעם?
- ח. דם ישתה.
- ט. מי ימצא שאלה יפה באות ט"ו?
- י. רטט מטוסים. (כ"ב, ל"ב)
- כ. הרומאים (ע"פ אונקלוס ורש"י כ"ד, כ"ד)
- ל. מי יעיר את האריה?
- מ. ברכת בלעם המפורסמת ביותר.
- נ. פתיחת המשל. (השלישי והרביעי)
- ס. מחא כפיים.
- ע. ראשית גויים, אך אחריתו...
- פ. עירו של בלעם. (אשר על הנהר)
- צ. אביו של המלך. (בעל כנפיים)
- ק. איתן מושבך.
- ר. ישוב בגוש עציון. (מברכתו של בלעם)
- ש. גלוי עין, או עיוור-עין?
- ת. לא תקלל. (לא...)

בס"ד
לשבוע פרשת פנחס

פרשת השבוע

סיכום פרשת פנחס:

- * ברית שלום וכהונת עולם לפנחס על קנאותו.
- * ה' מצווה את משה לסמן את מדין כאויב ולהכותם.
- * מפקד בניי הבוגרים מגיל 20. סה"כ: 601,730.
- * עקרונות חלוקת הארץ על פי גודל השבט ובהכוונת ה' בגורל.
- * בקשת בנות צלופחד היתומות להעברת הנחלה להם והסכמת ה'.
- * גזרת ה' למשה שלא יוכל להכנס לארץ (לראות כן), וסמיכת יהושוע בן נון כמחליף לו.
- * התורה מפרטת את קורבנות התמיד, השבת והמועדים.

לשולחן שבת: עלייה לרגל בשלושת הרגלים

"כָּל הַנְּחָלִים הַחֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנוּ מְלֵאִי" (קהלת א', ז') כִּד הָיָה בִירוּשָׁלַיִם: כָּל יִשְׂרָאֵל מִתְפַּנְסִים לִירוּשָׁלַיִם וְעוֹלִים בְּפַעְמֵי רַגְלִים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, וִירוּשָׁלַיִם אֵינָה מִתְמַלֵּאת לְעוֹלָם. כָּשֶׁהָיוּ עוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים – הָיוּ צְפוּפִים, וְכִשְׁהָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים – הָיָה רוּחַ שֶׁל אֲרָבַע אַמּוֹת בֵּין אֶחָד לְאַחַד. וְלֹא הָיָה נְחֹשׁ וְעֶקְרֵב בִירוּשָׁלַיִם מְעוֹלָם, וְלֹא אָמַר אָדָם לְחֻבְרוֹ: צֵר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאֵלֵין בִירוּשָׁלַיִם. (על פי המדרש)

בפרשת השבוע לומדים אנו שוב על חגי ישראל והקורבנות והמצוות השייכות לכל חג וחג. בין שאר החגים עוסקים אנו גם בשלושת הרגלים. המונח שלוש הַרְגָלִים מציין את שלושת החגים הנזכרים בתורה: פסח, שבועות וסוכות. בכל חג נצטוו בני ישראל שלוש מצוות עיקריות: הבאת קורבן אישי (כל איש ומתנת ידו); עלייה לרגל לירושלים; שמחה בחג - אכילת בשר ושתיית יין, לבוש חדש, הנאה מפירות וממתקים.

אנחנו כל כך רגילים לקרוא לשלושת החגים העיקריים בשנה – פסח, שבועות וסוכות – "רגלים". מה בעצם פירוש המילה "רגלים"? לפי רש"י: פירוש המילה רגלים היא פעמים. כמו שהאתון של בלעם אומרת "מה עשיתי לך כי הכיתני זה שלש רגלים" (במדבר כ"ב, כ"ח – כלומר הכית אותי שלוש פעמים).

לפי אבן עזרא: גם לדעתו פירוש המילה "רגלים" הוא "פעמים", והוא חושב שהתורה אומרת "שלוש רגלים" ולא "שלוש פעמים" כי רובם של העולים לירושלים היו הולכי רגל.

חידון א'-ב' לפרשת פינחס

- א. הכהן הגדול פרשה.
- ב. מתנת ה' לפנחס.
- ג. הפתק צווח ומדבר. (על פיו תחלק הארץ)
- ד. הפטרה.
- ה. אות שמוסיפים לכל שם משפחה. (ומדוע: עיין רש"י כ"ו, ה')
- ו. ארבע פעולות שעשה משה ליהושע. (בטקס ההחלפה)
- ז. הרשע משבט שמעון.
- ח. שני בני ראובן.
- ט. מי ימצא שאלה באות ט'?
- י. המנהיג אחרי משה.
- כ. האשה המוכה המדינית.
- ל. שיר ידוע. (אהבת כלולותיך)
- מ. בת צלפחד. (בריאה מאד וגם אחותה במי')
- נ. האח הבכור של דתן ואבירם. (וגם הבן הבכור של שמעון)
- ס. עשירית האיפה במנחה.
- ע. עירו של ירמיהו. (במטה בנימין)
- פ. פרשת השבוע.
- צ. מצווה לשנוא את המדיינים.
- ק. רשע שבניו לא מתו.
- ר. מנהיג הצאן. (היכן מופיע?)
- ש. פרי בהפטרה.
- ת. מצות ראש השנה. (ע"פ הפרשה)

קִשׁוֹת

בס"ד לשבוע פרשת מטות-מסעי

פרשת השבוע

סיכום פרשת מטות- מסעי:

פרשת מטות:

- משה מכנס את ראשי המטות ומלמדם הלכות נדרים ושבועות.
- מלחמת ישראל במדין- כנקמת ה', ואתם פנחס עם ארון הקודש והחצוצרות.
- כעס משה על שהחיו את המדיניות, והציווי ללוחמים להטהר מהמלחמה.
- דיני הטהרה ברכוש מדין: מתכת- באש ומה שלא עבר באש- במים.
- חלוקת שלל המלחמה, והתרומות לכהנים וללויים ולמשכן.
- בקשת בני גד, ראובן וחצי מנשה לנחול מעבר לירדן, כעסו של משה והתנאי הכפול.

פרשת מסעי:

- סיכום 42 המסעות והחניות של עם ישראל במדבר.
- הציווי לגירוש האויבים והשמדת אליליהם בכניסתם לארץ.
- גבולות הארץ המובטחת, וקביעת ראשי ישראל שיחלקו את הארץ,
- נחלת שבט לוי ומגרשיהם, ו48 עריהם בתוך ישראל.
- דין ששת ערי המקלט, אליהם נס ההורג בשגגה.
- הכרעת משה בדבר נישואי בנות צלופחד לבני שבטם בלבד. חזק חזק ונתחזק...

לשולחן שבת:

ארץ ישראל לעם ישראל!

" כי אתם באים אל ארץ כנען זאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה."

בפרשתנו, מפרטת התורה את גבולותיה של ארץ ישראל ומצווה אותנו להיכנס ולרשת אותה ולישב בה. נאמר במדרש: **מהו לכם? לכם היא ראויה!**

משל למלך שהיו לו עבדים ושפחות והיה משיא לעבדיו שפחות ממלכה אחרת ולשפחותיו- עבדים מממלכה אחרת.

עמד המלך וחשב בדעתו, אמר: העבדים שלי והשפחות שלי מוטב שאשיא עבדי לשפחותי- שלי לשלי. כך כביכול אמר הקב"ה הארץ שלי שנא' (תהלים כד) **"לה' הארץ"** ואומר

"כי לי הארץ" וישראל שלי הם שנאמר (ויקרא כה) **"כי לי בני ישראל עבדים"**, מוטב שאנחיל ארצי לעבדי שלי לשלי לכך נאמר **"זאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה"**.

וכן מוסיף המדרש על התאמתנו לארץ: **"אף נחלת שפרה עליי"- יש אדם שהוא נאה ולבושו כעור, הוא כעור ולבושו נאה, אבל ישראל אינם כן אלא הם נאים ולבושיהם נאים הם נאים לארץ וארץ ישראל נאה להם, לכך נאמר: "אף נחלת שפרה עליי"**.

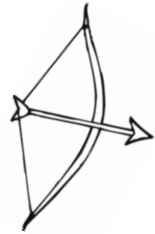
יהי רצון שנדע להתנהג בהתאם ולהיות ראויים לארץ קודשינו.

חידון א'-ב' לפרשת מטות-מסעי

- א. שלשה נשיאים באות א'.
- ב. שתי מתכות סמוכות.
- ג. נסב ועבר ויצא וירד.
- ד. עיר בנחלת גד. (הוסיפו את שמם לתוכה)
- ה. שמות ההרים עליהם נפטרו משה ואהרן. (מלים באות ה')
- ו. מי ימצא שאלה יפה באות ו'?
- ז. בין צדד לחצר עינן.
- ח. מקצוע בביה"ס. (עיר בנחלת ראובן)
- ט. (בני גד ובני ראובן יבנו) ערי מבצר למי?
- י. טעם (מטעמי המקרא) שמופיע רק פעם אחת בתורה.
- כ. לא לקחת מרוצח.
- ל. בין רימון פרץ לריסה?
- מ. שתי פרשות השבוע. וגם שתי בנות צלפחד (מלים באות מ')
- נ. גיבור שנובח. (מסיים את פרשת מטות)
- ס. מלך האמורי.
- ע. שלש ערים בנחלת גד.
- פ. פה או פנים לחירות. (שם מקום. שתי מילים בפי')
- צ. מלך מדיין. (אבי כוזבי)
- ק. משפחת כלב. (אבי עתניאל)
- ר. אחד חלקי ארבע. (והוא מלך מדין. ויש לו גם חבר באות ר')
- ש. היכן מופיע שפם? והיכן שבם? (שניהם מקומות)
- ת. עיר יפה בשומרון, וגם בת צלפחד. (מי יודע: איך יודעים שהיא היתה יפה?)

בס"ד
לשבוע פרשת דברים

קש"ת

פרשת השבוע

סיכום פרשת דברים:

- בשנת ה-40 בר"ח שבט מסכם משה את מעללי ישראל. מוכיחם ומצידם בדברי צוואה.
- תזכורת לחטאי ישראל ובעיקר לחטא המרגלים ועונשו הכבד.
- סיכום מסע הכיבוש ומגבלותיו מעבר לירדן.
- משה מנחיל את ארץ ישראל המזרחית לשניים וחצי השבטים.
- משה מצווה את יהושוע לבטוח בה' ואזור אומץ במלחמותיו.

מצות תוכחה:

משה מוכיח בחומש דברים את עם ישראל ומאריך לחזור על חטאי העבר, מתוך רצון לתיקון בעתיד.

כידוע, ישנה מצווה מפורשת בתורה המצווה אותנו להוכיח את חברנו.

שנאמר: **"הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת-עַמִּיתְךָ, וְלֹא-תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא."**

אמנם מצוות תוכחה קיימת גם בזמן הזה, אך כבר אמרו חכמים בגמרא: "אמר רבי אלעזר בן עזריה תמהני אם יש בדור הזה מי שיודע להוכיח". ואכן, חכמים קדמונים אמרו כי הם מסופקים אם כיום יש מי שראוי להוכיח, ובוודאי שהדבר קשור גם לשאלה האם התוכחה תתקבל. ולכן, רבים מפוסקי זמננו שמים את הדגש בימנו לא על התוכחה שספק אם תתקבל, אלא על הצורך לשנות ולהשפיע ולקרב בעבותות אהבה את הזולת.

כלב בן יפונה יורש את חברון:

נאמר בפרשה: **".. זולתי כלב בן יפונה, הוא יראנה, ולו אתן את הארץ אשר דרך בה, ולבנינו יעון, אשר מלא אחרי ה'."** בפסוק זה, מרומז מעשהו של כלב בן יפונה שפנה מעצת מרגלים והלך וי"דרך בה" לבדו להתפלל בקברי אבות, אך גם שכרו רמוז בו אשר לו זכה תמורת מעשהו. כלב- שלא כמו חבריו המרגלים- יזכה להיכנס לארץ ולרשת אותה ובייחוד את חברון שאותה בקש לנחלה לו מיהושע חברו.

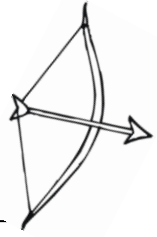
וכך נאמר ביהושע: **" וּלְכַלֵּב בֶּן יִפְנֶה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי יְהוּדָה אֵל פִּי ה' לַיהוֹשֻׁעַ אֶת קְרִית אֲרָבֶעַ אַבְי הַעֲנַק הַיָּא חֲבֵרוֹן."**

חידון א'-ב' לפרשת דברים

- א. מילה עצובה בפרשה. (ושם המגילה שנקרא (!?) (השבוע)
- ב. כי תוליד. (3 מילים בב', הקריאה בט' באב)
- ג. דרך ה' לבתולת יהודה.
- ד. פרשת השבוע.
- ה. סוף איכה. (נוהגים לחזור על הפסוק)
- ו. מי ימצא שאלה יפה ב-ו'?
- ז. כך קראו העמונים לרפאים.
- ח. כינוי לשבת. (ע"פ ההפטרה)
- ט. הייתם "נודניקים".
- י. נחל גבול עמון.
- כ. אי קטן שסוגר חולצה. (עיין ירמיהו מ"ז, ד)
- ל. הפסוק האחרון והמילה האחרונה בפרשה.
- מ. אנשים חיים. (עיין רש"י ב, ל"ד)
- נ. קול-קרב שמשמיעים הסוסים. (הפטרת ט' באב)
- ס. כסף לא מזוקק. (בהפטרת הפרשה)
- ע. מיטת תינוק של עוג.
- פ. סעו צפונה.
- צ. נחשים ארסיים מאוד. (בהפטרת ט' באב)
- ק. מדבר יחידי בתורה.
- ר. ענקים.
- ש. אדום ייהפך ללבן. (2 מילים באות ש')
- ת. המועד הקרב. (יהפוך אותו ה' לששון ולשמחה)

לשבוע פרשת ואתחנן

קש"ת

סיכום פרשת ואתחנן:

- תפילותיו ותחנוניו של משה להיכנס לארץ. תגובת ה' על יכולתו לראות את הארץ וחיזוקו של יהושע.
- משה מזהירם לזכור את מעמד הר סיני ולהקפיד על שמירת המצוות ולימוד התורה, שהיא "חכמתכם ובינתכם לעיני העמים".
- שמה מזהירם מסכנת השחיקה בארץ ושכחת הניסים, והתבוללות עם הגויים ואליליהם ועונש הגלות והפזור.
- חזרה על מעמד הר-סיני ועשרת הדברות ואווירת היראה ששכנה אז בלבם.
- "שמע ישראל"- האמונה באחדות ה' ואהבתו ומתוך כך: העברת המסורת, לימוד התורה, תפילין ומזוזות.
- דברי חיזוק לישראל על אשר הם עם סגולה וסכנת ההתבוללות.

פרשת השבוע

לשולחן שבת: מצוות קריאת שמע

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד". בפסוק הזה הנחשב למרכזי כל כך בתורתנו מצהירים אנו ומחזקים בליבנו את אהבתנו לקב"ה ואמונה בייחודו ואחדותו. לכן זו מצווה המלווה אותנו בהזדמנויות שונות: בכל בוקר ובכל ערב, בקריאת שמע שלפני המיטה. במוצאי יום כיפור נהוג לומר את פסוק שמע ישראל בסיום תפילת נעילה, בחגים נוספים ובמצוות ברית המילה. במקור אמר אותו משה רבנו בפרשתנו במהלך נאומו לעם ישראל לפני מותו. הגמרא מציינת שהפסוק נאמר עוד לפני כן על ידי בני יעקב ליעקב לפני שנפטר. מפורסמת היא, אמירת שמע ישראל על קדושת ה' של רבי עקיבא: "בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקין את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמיים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה, "בכל נפשך", אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבוא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי ולא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך עקיבא שיצתה נשמתך באחד". (ברכות ס"א)

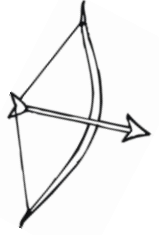
בדורנו, התפרסם קצין צה"ל רועי קליין, אשר השתטח על רימון יד במטרה להציל את חבריו לפלוגה במהלך מלחמת לבנון השנייה, בכך שהוא זעק "שמע ישראל" לפני שהקריב את חייו כדי להציל את חי חבריו

חידון א'-ב' לפרשת ואתחנן

- א-ל קנא. (2 מילים בא')
- ע"ז משונה.
- ג. עיר מקלט. (בימינו אתר טיולים מועדף)
- ד. מה שוחה בים. (והיכן מופיע עיין בצי')
- ה. פן תשכח את ה'.
- ו. פרשת השבוע.
- ז. באצבע הקטנה ברא ה' את העולם. (בהפטרה)
- ח. נגר טוב. (2 מילים בח' בהפטרה)
- ט. ל. לנו כל הימים.
- י. מי ימצא שאלה באות י'?
- כ. אשר לא נטעת.
- ל. הר צפוני בפרשה ובהפטרה. (היכן)
- מ. שתי שכונות מול הקסטל. (בהפטרה)
- נ. ההפטרה. (פעמיים נ')
- ס. חרמון. (ש שמאלית)
- ע. מופיע בפרשתנו. (וגם ביתרו)
- פ מ-7 העממים.
- צ. עפה בשמים. (והיכן מופיע)
- ק. במדבר פנו דרך ה'. (2 מילים בק' בהפטרה)
- ר. די לך, משה...
- ש. אומרים פעמיים ביום.
- ת. ציור. (2 מילים שונות בת')

לשבוע פרשת עקב

קש"ת

פרשת השבוע

סיכום פרשת עקב:

- שכר המצוות- שמירת הברית וברכה בצאצאים, בפרנסה ובבטחון.
- תשובה לספקנים: אין לחשוש ממלחמת הארץ. ה' בעזרנו כמו במצרים והוא יעשה זאת בהדרגה.
- טלטלות המדבר כנסיון לישראל, איסור הגאווה ושכחת ה'.
- תזכורת חטא העגל ושבירת הלוחות והלוחות השניים.
- אהבת ה' לישראל למרות החטא, והציווי לשמירת הברית ולדבוק בתורה ובמצווה.
- "והיה אם שמוע" – פרשה שבה מופיעה חובת היהודי לאהבת ה' ולשמירת המצוות כתנאי למטר הארץ ולתבואה ולישיבה בה.

לשולחן שבת:

נסיון המן:

"וַיַּעֲנֵךְ, וַיַּרְעִבְךָ, וַיֹּאכְלֶךָ אֶת-הַמֶּן אֲשֶׁר לֹא-יָדַעְתָּ, וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ: לְמַעַן הוֹדִיעְךָ, כִּי לֹא עַל-הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם--כִּי עַל-כָּל-מוֹצֵא פִי-ה', יַחֲיֶה הָאָדָם." - המן מהווה לפי התורה לא רק לחם לאכול, אלא גם נסיון באמונה.

וכך מסופר בגמרא מסכת יומא דף ע"ו :

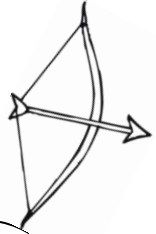
"שאלו תלמידיך את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה? אמר להם: אמשול לכם משל: למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שיש לו בן אחד. פסק לו מזונותיו (נתן לו כמות גדולה של אוכל) פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום, והיה מקביל פני אביו כל יום. אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים (במדבר), היה דואג ואומר: שמא לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים ברעב, נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים".

חידון א'-ב' לפרשת עקב

- א. מילה שמתחילה את שבעת המינים. (ומופיעה שם גם פעם שניה)
- ב. משם נסעו למוסרה. (3 מילים 2 מתוכן ב')
- ג. מ-7 המינים.
- ד. ואספת. (פרשת "והיה")
- ה. תחילת התוכחה. (בי"והיה אם שמוע")
- ו. שם ההפטרה.
- ז. מ-7 המינים.
- ח. מ-7 המינים.
- ט. תפילין של ראש.
- י. ישוב בדרום. (מייצר שוקו) היכן הוא מופיע בפרשה?
- כ. הפסוק האחרון בהפטרה. (שיר יפה)
- ל. ה' א-לוקים נתן. (5 מילים בלי בהפטרה)
- מ. ונתתי בעתו.
- נ. הרבה ואדיות... (פעמיים בפרשתנו עיין ב')
- ס. גט. (בהפטרה)
- ע. שם הפרשה
- פ. הנהר האחרון בפרשה.
- צ. דבורה גדולה. (סייעה בכיבוש הארץ)
- ק. מי ימצא שאלה באות ק'?
- ר. מ-7 המינים.
- ש. מ-7 המינים.
- ת. שניים מ-7 המינים.

לשבוע פרשת ראה

קש"ת

פרשת השבוע

סיכום הפרשה:

- פרשת הברכה והקללה בין הר גריזים לעיבל.
- ציווי ניתוח האלילים ועבודתם והדרך הנכונה (להבדיל) בעבודת ה' בבמות- עד לבניית המקדש.
- איסורים הקשורים לקורבנות: איסור אכילת הדם, מעשרות ובכורות בירושלים, זכירת הלוי והמעשרות.
- איסורי עבודה זרה ודין עיר הנדחת שכל תושביה הודחו לעבודה זרה.
- עם ישראל עם סגולה: איסור מנהגי הגויים ותספורתם, ואיסור מאכלות אסורים (שאינם טהורים) לסוגיהם.
- דיני המעשרות ומצות שמיטת כספים.
- דין עבד עברי ויחסו של אדונו אליו בעבדותו וביציאתו ממנה.
- דיני שלושת הרגלים: פסח, שבועות וסוכות. כזמו עליה לרגל. שמחה וקורבנות.

לשולחן שבת: מצוות הנתינה - בפרשתנו 4 מצוות המחנכות את האדם לנתינה ולידיעה שרכושו בעצם אינה שלו, אלא מתנת שמים הוא.

1. **המצווה הראשונה בסדר זה: מעשר שני. "עשר תעשר את כל תבואת זרעך... ואכלת לפני ה' אלקיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם."** (דברים יד, כב-כו)

כל בעל שדות, מטעים וכרמים, חייב להפריש עשירית מיבולו ולהעלותו לירושלים. שם, היה עליו לאכלו הוא ומשפחתו. אם רב היה היבול ולא ניתן היה לשאתו דרך כה ארוכה - פדאו בכסף. עם כסף פדיון זה באמתחתו, היה עולה לירושלים, ושם מוציאו רק על קניית מצרכי מזון. בעלי השדות חוייבו להפריש "מעשר שני" זה בשנה הראשונה, השניה, הרביעית והחמישית למחזור שנות השמיטה (שבע שנים).

2. **מעשר עני - "מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה והיא והנחת בשעריך"** (שם, כח).

כאן נדרש מן האדם להפריש עשירית מן היבול, ולתיתו לזולת - לאבינו העם. חינוך הלב לנתינה, במצוות אלו, נעשה בשלבים. ארבע שנים ממחזור שנות השמיטה מתרגל היהודי עם מעשר שני בירושלים, השנתיים - השנה השלישית והשישית - מכה הוא באנוכיותו באמצעות מעשר הנתרם לטובת העניים.

3. **שמיטת כספים - "מקץ שבע שנים תעשה שמיטה"** (שם טו, א). מצוות "שמיטת כספים" מחייבת את האדם להלוות כספים לרעהו, גם אם קיימת סכנה שהלה לא יפרע את חובו. אי פריעת החוב עלולה להיות בשנת השמיטה, השנה המשמטת את כל החובות. אסור לאדם, בהתאם לתורה, להיות "בן בליעל", ובגלל חשש שמיטה זו, לא להלוות לאדם הנתון במצוקה.

4. **צדקה - "נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו"** (שם, י). בניגוד להלוואה שחוזרת לבעליה ברוב המקרים, הרי במצווה זו נדרש מן האדם "שיתן ממנו תחילה (מראש) על מנת שלא ישוב עוד. וזה יותר קשה בטבע האנשים. "ומנין שאם פתחת ידך לעני פעם אחת שסופך לפתוח אפילו מאה פעמים? תלמוד לומר: "כי פתוח תפתח את ידך לו" (ספרי דברים טו, ח). ופירשו חז"ל: שזהו הבטחה, אם לא יקפוץ ידו ויפתח פעם אחת, אז תלבשו רוח נדיב ויפתח תמיד" (מלבי"ם שם).

חידון א'-ב' לפרשת ראה

- א החודש הבא עלינו לטובה.
- ב אנשים מסיתים ומדיחים. (2 מילים באות ב')
- ג בעל חיים נאה וגבוה בעל דבשת.
- ד ציפור יפה בעלת כתר על הראש, אך היא עוף טמא.
- ה הברכה על _____ והקללה על _____ (פעמים ה)
- ו מצוות שימחה ברגל. (וגם שיר מפורסם לסוכות)
- ז גירפה מזמרת?
- ח שלושת הרגלים. (3 פעמים ח)
- ט גמל, חזיר, ארנבת ושפן הן חיות _____, אייל, צבי ויחמור הן חיות _____ (2 מילים בטי')
- י-כ ציפורים חכמות הרואות בלילה סמוכות בפסוק.
- ל איסור בשר בחלב.
- מ 2 סימני טהרה בחיות.
- נ מלך העופות.
- ס סימן טהרה לדג.
- ע עכבר המעופף במערות.
- פ חבר של הנשר, כיום שמו של סגן ראש הממשלה...
- צ בעל חיים יפה זריז, מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות. (גם בישובים)
- ק עוד סימן טהרה לדג.
- ר פרשת השבוע.
- ש "מקץ _____ תעשה _____". (3 מילים באות ש)
- ת שור הבר.